

Lääkehuollon kriittiset kehitystarpeet

Eija Pelkonen

Ylijohtaja

16.5.2023

1. Hallitaan lääkehoitokokonaisuutta

- Parannetaan lääkemääräämisen ja -hoidon kustannustehokkuutta tietojärjestelmätuella
- Kiinnitetään erityishuomio iäkkäiden ja paljon lääkkeitä käyttävien lääkehoitokokonaisuuksiin (mm. vältettävien lääkkeiden määräämisen vähentäminen ja lyhytaikaiseen käyttöön tarkoitettujen lääkkeiden pitkäaikaiskäytön ehkäisy)
- Kohdennetaan lääkehoitojen arviointien ja kliinisen farmasian palvelut järkevästi
- Hyödynnetään laajasti apteekeissa olevaa lääkeosaamista hoitoon sitouttamisessa, pitkäaikaisten lääkehoitojen seurannassa ja lääkityslistan ylläpidossa.

⇒ Lääkitysturvallisuus lisääntyy, lääkejäte vähenee, kustannuksia säästyy

2. Huolehditaan lääkkeiden saatavuudesta ja kansallisesta huoltovarmuudesta

- Huomioidaan lääkehuoltoketjun toimintalogiikan vaikutus kansalliseen saatavuustilanteeseen ja lääkemarkkinan houkuttelevuuteen.
- Lisätään lääkehankintojen strategisuutta ja laatua lääkevalmisteiden elinkaaren eri vaiheissa.
- Otetaan huomioon saatavuushäiriöiden riskienhallinnan erilaisuus vanhoissa, halvoissa lääkkeissä ja uusissa erittäin kalliissa lääkkeissä.
- Uudistetaan velvoite- ja varmuusvarastointiin liittyvä lainsäädäntö ja kirkastetaan velvoitteiden, työn- ja vastuunjakoja kansallisesti osana uudistuvaa EU-lainsäädäntöä.
- Arvioidaan kansallisen lääketuotannon ja lääkinnällisten laitteiden tuotannon merkitystä osana huoltovarmuuskokonaisuutta.

3. Kehitetään kansallista lääketietovarantoa

- Kansallisella lääketietovarannolla kerätään eri viranomaisten lääkevalmisteisiin ja lääkemarkkinoihin liittyviä tietoja yhteen paikkaan.
- Tiedot ovat helpommin löydettävissä ja käytettävissä rationaalisen lääkehoidon edistämiseen ja hyödyttämään monenlaisia asiakkaita lääkkeiden käyttäjistä teknologiayrityksiin.
- Lääketietovarannon toteuttamisen (n. 9 milj. € neljän vuoden aikana) hyötyjen arvioidaan olevan 10,4 miljoonaa euroa vuodessa kolmen vuoden kuluttua käyttöönotosta. Takaisinmaksuaika on 4,5 vuotta, minkä jälkeen varanto tuottaa lisähyötyjä.
- Lääketietovaranto:
 - mahdollistaa lääkkeiden saatavuuden, järkevän käytön ja tietoon perustuvan toiminnan
 - edistää lääke- ja laiteturvallisuutta hyödyntämällä terveydenhuollon rekistereitä
 - vähentää manuaalista työtä tiedonhallinnassa
 - varmistaa laadukkaan ja ajantasaisen tiedon eheyttä ja saatavuutta
 - lisää kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta parantamalla tiedon käytettävyyttä
 - tukee tietoperusteista päätöksentekoa ja palveluiden järjestämistä hyvinvointialueilla.

Kansallinen lääketietovaranto

parantaa potilasturvallisuutta ja tuottaa säästöjä

Yhteenveto

- Lääkkeiden käyttö, myös itsehoitolääkkeiden käyttö, on aina tapauskohtaista hyöty/riski –tasapainoilua.
 - Ajantasaisella lääkityslistalla, joka sisältää myös itsehoitolääkkeet ja rohdosvalmisteet, vähennetään haittoja ja turhia lääkekustannuksia.
 - Lääkkeiden saatavuus, saatavilla olo ja saavutettavuus ovat eri asioita, joihin vaikutetaan eri keinoin (accessability, availability, affordability).
 - Viime kädessä lääkkeiden oikean käytön ja niistä saatavan hyötypotentiaalin ratkaisee lääkkeen käyttäjä, jolle täytyy tarjota riittävä tuki oikeaan ja turvalliseen lääkehoitoon.
 - Lääketietovaranto toimii lääkkeiden saatavuuden, järkevän käytön ja tietoon perustuvan toiminnan mahdollistajana, kun käytettävissä oleva lääketieto saadaan oikeaan aikaan, oikeaan paikkaan, oikeassa muodossa.
- ⇒ **Lääkehuolto on ketju, jossa jokaisen ketjun osan toiminnalla (tutkimus, tuotanto, maahantuonti, tukkujakelu, vähittäisjakelu) on tärkeä rooli ja vaikuttavuus lääke- ja lääkitysturvallisuuden parantamisessa ja haittojen vähentämisessä. Ketjun heikoin lenkki ratkaisee kokonaisuuden onnistumisen.**

Kiitos!
Kysymyksiä?